

Zmizelý svět Podkarpatské Rusi ve fotografiích Rudolfa Hůlky

Výstava „Zmizelý svět Podkarpatské Rusi ve fotografiích Rudolfa Hůlky“ představuje výběr ze sbírky unikátních historických fotografií z území současné Zakarpatské oblasti Ukrajiny. Sbíрка je uložena ve fondu pražské Slovanské knihovny (odboru Národní knihovny České republiky). Snímky pocházejí z první poloviny dvacátých let 20. století, tedy z doby, kdy byl tento region v letech 1919–1939 pod názvem Podkarpatská Rus součástí Československé republiky. Jejich autorem je amatérský fotograf Rudolf Hůlka (1887–1961).

Ve dvacátých letech minulého století procházela tehdejší nejvýchodnější část Československé republiky dynamickou proměnou. Na jedné straně se zde udržovaly staleté zvyklosti a rituály, lidé žili tradičním způsobem života spojeným s náročnou prací a v neutěšených sociálních i zdravotních podmínkách. Zároveň však československý stát do této oblasti rozsáhle investoval. Modernizovala se státní správa, budovaly se komunikace a infrastruktura, bylo nutné podporovat podnikání, rozvíjet školství, zdravotnictví, zkvalitňovat běžný život obyvatel. Tento proces je na fotografiích věrně zachycen.

Představené barevné a černobílé snímky zobrazují výjevy z každodenního života, práci venkovanů i obyvatel měst, jejich tradice, venkovskou i městskou architekturu, rukodělné výrobky a umělecké předměty, průmyslové stavby a komunikace, přírodní motivy. Zdokumentovány jsou lokální varianty lidových krojů stejně jako unikátní církevní památky: většinou dřevěné kostely nevyčísitelné kulturní a historické hodnoty. Fotografie ukazují široké etnické a náboženské spektrum místního obyvatelstva (Rusíni-Ukrajinci, Maďaři, Židé, Romové, Slováci i Češi). Všechny tyto motivy společně tvořily nezaměnitelný *genius loci* podkarpatské společnosti, jehož převážná část v následujících dekádách dramatického 20. století nenávratně zmizela.

Cílem výstavy je představit reprezentativní výběr fotografií z Hůlkovy sbírky, a to jak z hlediska geografického a tematického, tak z pohledu technického a výtvarného zpracování. Předlohou exponátů jsou ručně kolorované, barevné a černobílé skleněné diapozitivy, černobílé negativy a filmové svitky.